

ARCHIWA
PAŃSTWOWE

ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE

Konserwacja materiałów archiwalnych przed przekazaniem do archiwum państwowego

Lublin

30 września 2026

Dominik Tarłowski
Michał Zawada

AGENDA

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich
2. Najczęstsze rodzaje prac konserwatorskich
3. Zakres usługi konserwacji materiałów archiwalnych
4. Badania mikrobiologiczne

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Uszkodzenia bloku książki
(np. w wyniku niewłaściwego korzystania)

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Zniszczenia opraw
(np. w wyniku niewłaściwego przechowywania)

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Przedarcia i ubytki kart

(np. w wyniku aktywności owadów i gryzoni)

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Infekcje mikrobiologiczne
(np. w wyniku nadmiernej wilgoci)

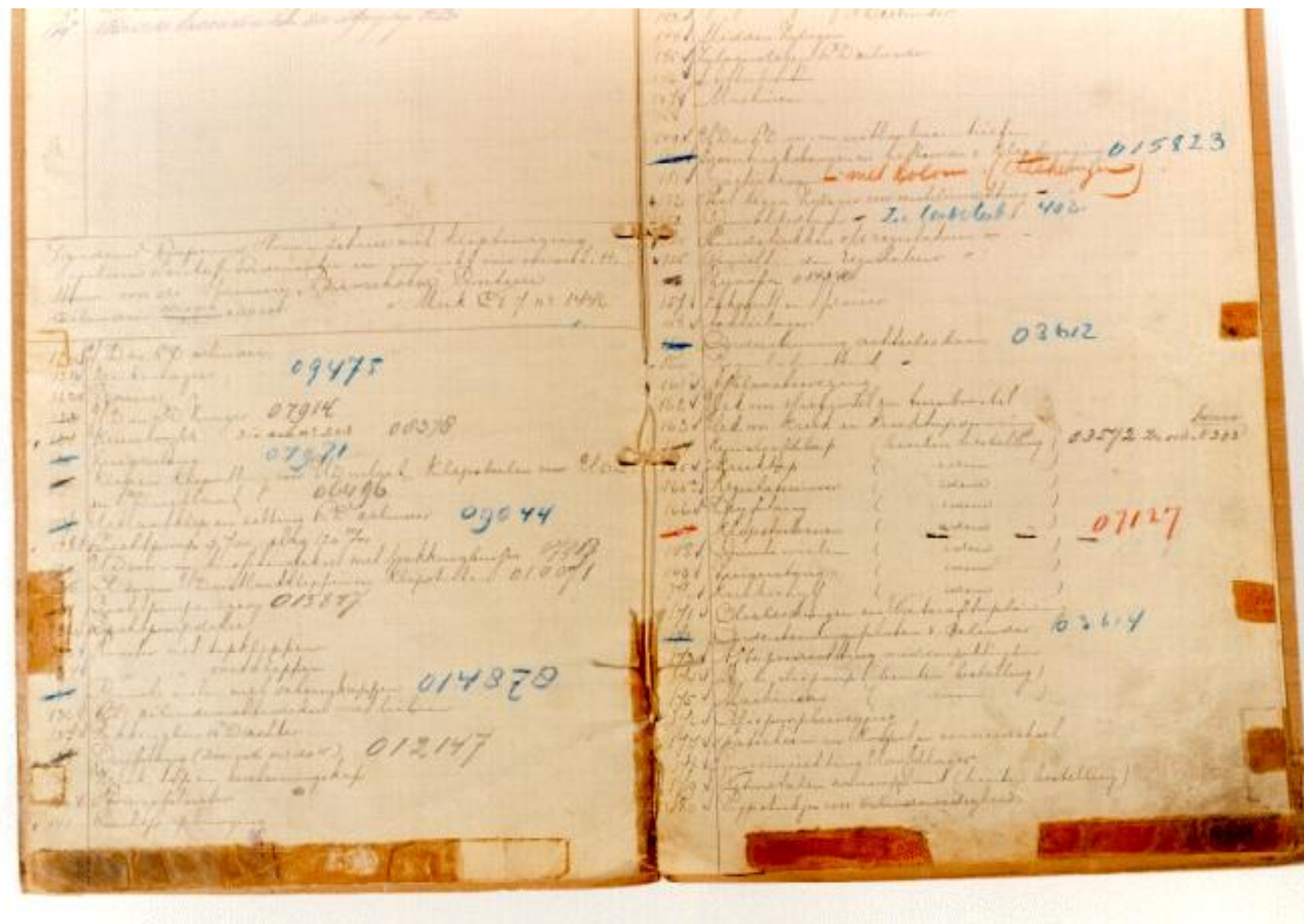

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Nieprawidłowe reperacje

(np. użycie niewłaściwych materiałów)

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

1. Rodzaje uszkodzeń wymagające prac konserwatorskich

Kwaśny papier

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

2. Najczęstsze rodzaje prac konserwatorskich

- **Czyszczenie mechaniczne** – usuwanie z kart powierzchniowych zanieczyszczeń, np. za pomocą ścierek z mikrofibry, gąbek Cleanmaster, itp.
- **Dezynfekcja indywidualna** – naniesienie środka dezynfekującego, np. alkoholu izopropylowego, na powierzchnię kart w celu neutralizacji grzybów i pleśni.
- **Kąpiel wodna** – moczenie kart w wodzie alkalicznej celu poprawy ich pH (zmniejszenie zakwaszenia).
- **Podklejanie** – sklejanie uszkodzeń mechanicznych kart, głównie przedarć.
- **Uzupełnianie ubytków** – uzupełnianie braków kart odpowiednimi materiałami konserwatorskimi dostosowanymi do grubości kart.
- **Zabiegi introligatorskie** – szycie i oprawa bloku księgi po pracach konserwatorskich.

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

3. Zakres usługi konserwacji materiałów archiwalnych

- Dokumentacja opisowa i fotograficzna stanu zachowania obiektu przed i po konserwacji.
- Wykonanie niezbędnych prac zabezpieczających, konserwatorskich i introligatorskich.
- Opis wykonanych prac zabezpieczających, konserwatorskich i introligatorskich.
- Opis zastosowanych materiałów konserwatorskich.

Zastosowane do prac materiały konserwatorskie powinny być dostosowane do rodzaju zniszczeń i charakterystyki obiektu, a same reperacje bezpieczne dla obiektu i w pełni odwracalne. Prace konserwatorskie nie powinny wpływać na charakter obiektu, jego konstrukcję i oryginalną formę.

KONSERWACJA MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH PRZED PRZEKAZANIEM DO ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO

4. Badania mikrobiologiczne

- Badania mikrobiologiczne zasobu to najprostszy sposób na określenie czystości mikrobiologicznej materiałów archiwalnych i innej dokumentacji.
- Badania mikrobiologiczne pozwalają odpowiedzieć na pytanie, czy konieczna jest dezynfekcja zasobu lub jego części.
- Badania mikrobiologiczne powinna wykonać specjalistyczna pracownia mikrobiologiczna.
- Sposób pobrania próbek do badań ustala mikrobiolog.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ!

**Archiwum Państwowe
w Lublinie**

Jezuicka 13
20-950 Lublin

telefon: (+48) 81 528 61 40

www.lublin.ap.gov.pl